

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

June 2023 | DA

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

LEDER

Leder

Kære læser

Vi har endnu en travl plenarforsamling foran os med mange udtalelser om en lang række vigtige spørgsmål. Der er i den forbindelse navnlig ét emne, jeg gerne vil fremhæve: Inddragelse af unge i vores demokratiske processer er ikke noget, der blot er "nice to have" – det er et "need to have", fordi EU's fremtid er ensbetydende med deres fremtid. Derfor er det en af mine allervigtigste politiske prioriteter at få gjort EØSU til et egentligt forum for den nye generation, hvor unge kan ytre sig, og endnu vigtigere, hvor de kan blive hørt. I denne uge vil vi få lejlighed til at debattere og træffe beslutninger om nogle af de første byggesten i dette forum for den ny generation.

Vi skal først og fremmest træffe beslutning om en ny EØSU-ungdomsgruppe. Med udgangspunkt i det europæiske ungdomsår og de fantastiske resultater, som udvalget allerede har lagt for dagen, har vi opnået et solidt fundament, der kan bære dette initiativ et skridt videre. Tanken er, at gruppen skal arbejde med at sætte sig ind i de forskellige udfordringer, som unge står over for i dag, og fremlægge konkrete bud på deres deltagelse i EØSU's aktiviteter. Gruppen skal undersøge de forskellige muligheder for at oprette et permanent ungdomsorgan i EØSU. Ved at oprette en sådan gruppe, vil jeg gøre mit til, at ungdomsrelaterede emner bliver behandlet bredt med det største engagement og vigtigst af alt, at de bliver ved med at stå øverst på EØSU's dagsorden.

For det andet vil vi i de kommende uger se nærmere på et pilotprojekt for at gennemføre EU-ungdomstesten i vores udtalelser. Tanken er at sikre, at vores udtalelser består testen set ud fra de unges synsvinkel. Det vil hjælpe os til fuldt ud at indarbejde deres synspunkter, behov og forventninger i vores beslutningsproces og dermed skabe grobund for en virkelig deltagerbaseret og inkluderende tilgang i udformningen af EU-politikker.

I de kommende dage forventer jeg opbakning og støtte fra vores medlemmers side, så vi kan få disse beslutninger stadfæstet. Det vil være vores vidnesbyrd til de unge EU-medborgere: vi sætter handling bag ordene, gør løfter til virkelighed og dette forum til deres.

Oliver Röpke

Formand for EØSU

VIGTIGE DATOER

5.-6. juli 2023, Alexandria, Egypten

[Euro-Middelhavs-topmøde 2023 mellem økonomiske og sociale råd og lignende institutioner](#)

12.-13. juli 2023, Bruxelles

LIGE TIL SAGEN

I dette nummer redegør Jan Dirx for EØSU's holdning til et af de mest aktuelle spørgsmål på EU's dagsorden: reformen af EU's

elmarked.

EØSU har set nærmere på Kommissionens plan for dette marked, og i denne rubrik forklarer Jan Dirx i en nøddeskal, hvad udvalget foreslår for at gøre den mere fordelagtig for forbrugere, virksomheder og folk i al almindelighed.

EØSU's udtalelse om reformen af elmarkedet sættes under debat på udvalgets plenarforsamling i juni.

REFORM AF ELMARKEDET: LIBERALISERING HVOR DET ER MULIGT, REGULERING HVOR DET ER NØDVENDIGT

Af Jan Dirx

Reformen af el-markedet i EU bør baseres på en hybrid model af markeds kræfterne og en regeringsledet forvaltning, da energi ikke er en vare som en hvilken som helst anden.

EØSU har længe efterlyst en reform af EU's elmarked. Risiciene på EU's elmarked lægges i praksis primært over på forbrugerne og virksomhederne. Elpriserne, som allerede havde været opadgående siden 2021, skød for alvor i vejret, efter at Rusland indledte sin krig mod Ukraine. Krigen havde store konsekvenser for prisen på fossile brændstoffer – navnlig gas, som i mange tilfælde anvendes til at producere elektricitet – og disse prisstigninger blev væltet over på slutforbrugerne.

Denne udvikling førte til, at Kommissionen fremsatte et forslag til en reform af EU's elmarked. EØSU anerkender, at Kommissionens forslag indeholder en række vigtige fremskridt, men mener ikke, de er tilstrækkelige.

Udvalget fremsætter derfor en række mere vidtgående forslag til reform. Det vigtigste princip for EØSU er, at **energi ikke bør behandles som en typisk råvare. Der er tale om en afgørende byggesten i vores økonomiske og samfundsmæssige system og dermed et centralt element i leveringen af**

offentlige tjenesteydelser. Det er derfor nødvendigt at skabe en lovgivningsmæssig ramme for fremtidens energi, der sikrer en miljøvenlig, prismæssigt overkommelig og pålidelig energiforsyning og retten til energi. Denne ramme vil være en hybrid model af markedskræfterne og en regeringsledet målrettet styring under mottoet "**liberalisering hvor det er muligt, regulering hvor det er nødvendigt**".

Ifølge vores forslag er kernen i denne model en **statslig "e-facilitet"**, der køber elektricitet fra producenterne og sælger den til leverandører til privatkunder, SMV'er, borgerenergifællesskaber og store forbrugere samt, hvor dette er muligt og hensigtsmæssigt, til andre lande.

Vi glæder os over, at Kommissionen har til hensigt at gøre elmarkedet mere forbrugerorienteret, men vi mener også, at Kommissionen kunne være gået endnu længere i denne henseende. Efter vores opfattelse burde markedet eksempelvis organiseres med henblik på at sikre, at **forbrugere og andre små markedsdeltagere, som producerer deres egen elektricitet, kan få størst mulig fordel af den elektricitet, de selv producerer, også selv om de sender den ud til nettet.** En anden og mere retfærdig måde, hvorpå man kan give små producenter denne mulighed, er via vores idé om en "**elektricitetsbank**", som skal gennemtænkes nærmere og videreudvikles.

Endelig påpeger vi, at elmarkedet står midt i et paradigmeskift, og at det derfor uden tvivl vil være nødvendigt at foretage yderligere reformer i de kommende år.

"ET SPØRGSMÅL TIL..."

Et spørgsmål til ...

Kommissionen fremsatte for nylig et nyt forslag om at fremme reparation af varer frem for erstatning af dem, hvilket i de seneste år har været det foretrukne valg. I denne måned vil EØSU fremsætte sine forslag til forbedring af "retten til reparation". Vi bad Thierry Libaert om at forklare, hvad EØSU helt konkret ønsker.

Thierry Libaert er ordfører for EØSU's udtalelse om dette spørgsmål og var forfatter til EØSU's banebrydende rapport fra 2013, som for første gang satte planlagt forældelse i søgelyset i EU. Nogle af hans oprindelige forslag er nu ved at blive ført ud i livet.

Retten til reparation skal være en reel europæisk rettighed

EØSU-spørgsmål: Hvilke nye elementer ønsker udvalget at bringe op med udtalelsen om retten til reparation?

Thierry Libaert: Muligheden for at reparere produkter er et emne, der virkelig er indbegrebet af vores udvalgs arbejde, og det er der to grunde til:

For det første fordi den indgår i en vedvarende dynamik, der tager sit udspring i forbrugerbeskyttelse, navnlig til fordel for bæredygtige produkter og imod vildledende miljøanprisninger. For det andet fordi det på områder som dette som regel lykkes os at opnå et meget stort flertal ved afstemningerne på plenarforsamlingen.

Udtalelsen om retten til reparation, som jeg er ordfører for sammen med **Emilie Prouzet** (medordfører), er bevis på det stadig større sammenfald mellem forbrugeranliggender og miljøbeskyttelseshensyn. Reparerede produkter er ensbetydende med mindre udvinding af råstoffer – navnlig kritiske råstoffer – men frem for alt, mindre deponering af affald på et tidspunkt, hvor elektrisk og elektronisk affald vurderes til 7,4 mio. ton om året.

I vores udtalelse støtter vi Kommissionens forslag, men vi opfordrer til, at man går endnu videre, således at retten til reparation ikke kun er teoretisk. Det vil indebære et forbud mod visse former for praksis, der har til formål at forhindre reparation (såsom serialisering), støtte til istandsatte produkter og 3D-print samt effektiv støtte til reparatører, f.eks. til deres uddannelse. Det vil også være nødvendigt at øge bevidstheden blandt forbrugerne, hvoraf mange har mistet reflexen til at få deres ting repareret i stedet for blot at udskifte dem. Indsatsen på dette område skal være helhedsorienteret og bør involvere alle interessenter.

GÆT, HVEM DER ER VORES GÆST.....

Månedens gæst

I denne klumme byder vi velkommen til fremtrædende personligheder inden for videnskab, journalistik, kultur og det sociale og politiske liv.

I denne måned er vores gæst **Oleksandra Matviichuk**, som er menneskerettighedsforkæmper og leder af Center for Civil Liberties (Ukraine). Hun har erfaring med at skabe horisontale strukturer for at få et stort antal mennesker til at engagere sig i menneskerettighedsaktiviteter, ikke mindst i forbindelse med initiativet Euromaidan-SOS, og så har hun adskillige års erfaring med at dokumentere krigsforbrydelser. Hun er forfatter bag en række rapporter udarbejdet for FN, Europarådet, EU, OSCE og Den Internationale Straffedomstol. Hun er

initiativtager til kampagnen #SaveOlegSentsov for løsladelse af Oleg Sentsov og andre politiske fanger på Krim og i Donbas. Hun har modtaget prisen Democracy Defender Award for sit "enestående bidrag til fremme af demokrati og menneskerettigheder" i forbindelse med OSCE-missioner. I 2022 modtog Oleksandra Matviichuk prisen Right Livelihood Award og blev af Financial Times udråbt som en af verdens 25 mest indflydelsesrige kvinder. Også i 2022 fik centret for borgerlige rettigheder, som Oleksandra Matviichuk leder, tildelt Nobels fredspris sammen med Ales Bialiatski, en belarusisk aktivist for uafhængighed og demokrati og den russiske organisation Memorial.

Ukraine vil gøre NATO stærkere

Af Oleksandra Matviichuk

Som menneskerettighedsadvokat har jeg dokumenteret krigsforbrydelser i denne krig, siden Rusland indledte den i 2014, så der før eller siden kan falde straf for dem. Som menneske har jeg imidlertid forståelse for, at vi ikke kan vente indtil da med at stoppe dem. Derfor går jeg ind for en hurtig start på Ukraines tiltrædelse af NATO.

Vi står over for et hidtil uset antal krigsforbrydelser. Russiske tropper har bevidst ødelagt beboelsesejendomme, kirker, skoler og hospitaler, angrebet evakueringskorridorer, etableret et system med filtreringslejre, arrangeret tvangsdeportationer, foretaget bortførelser, begået voldtægter, udøvet tortur og myrdet civile i de besatte områder.

Dette er ikke en krig mellem to lande. Det er en krig mellem to former for systemer – autoritære og demokratiske systemer. Rusland forsøger at bevise, at demokrati, retsstatsprincippet og menneskerettigheder er falske værdier. Hvis de er ægte, hvorfor kan de så ikke beskytte nogen? Hvorfor kan hele det internationale freds- og sikkerhedssystem ikke standse de russiske grusomheder? Hvorfor er jeg, en menneskerettighedsadvokat, der i mange år har anvendt loven til at beskytte mennesker, nu tvunget til at besvare spørgsmålet: "Hvordan kan vi hjælpe med at beskytte folk mod den russiske aggression?" med: "Giv Ukraine moderne våben"?

Fordi loven ikke fungerer på nuværende tidspunkt. Jeg tror dog på, at dette kun er midlertidigt.

Det russiske militær har i årtier begået internationale forbrydelser i Tjetjenien, Moldova, Georgien, Mali, Libyen og Syrien. Dem er de aldrig blevet straffet for.

Vi må bryde denne onde cirkel af straffrihed. Vi bør nu oprette en særlig domstol for aggressionsforbrydelser og holde personer som Putin og Lukashenko ansvarlige for disse forbrydelser.

Ja, det er et stort skridt at tage, men det er det rigtige at gøre.

Selv om jeg som menneskerettighedsadvokat har dokumenteret krigsforbrydelser, så alle de russiske kriminelle en dag kan blive draget til ansvar, har jeg som menneske forståelse for, at vi ikke kan vente indtil da med at standse disse forbrydelser. Derfor er jeg af følgende opfattelse:

Så længe Ukraine er sårbart, er hele det euro-atlantiske sikkerhedssystem sårbart. I stedet for NATO-medlemskab taler nogle politikere om visse sikkerhedsgarantier, som i realiteten ikke engang kan sidestilles

med artikel 5 i NATO-traktaten. Hvordan kan særskilte garantier garantere sikkerheden i sådan et stort land, som ikke kan dækkes med et enkelt værn mod russiske missiler? Hvor meget vil de koste på lang sigt, navnlig som følge af de direkte konsekvenser af usikkerhed som f.eks. "fødevarekrisen"? Giver særlige garantier os mulighed for at opnå bæredygtighed, når det, der genopbygges i dag kan blive ødelagt igen i morgen? Eller gør de det sikkert for millioner af ukrainske flygtninge at vende tilbage til Ukraine?

Ukraine fortjener at blive medlem af NATO. Ukraine deler værdierne frihed og demokrati og er parat til at forsvare dem. Ukraine vil ikke blot være en modtager, men en stærk bidragyder til alliansens sikkerhed. Det er ikke tomme løfter. Det er en kendsgerning, der er blevet bevist på slagmarken. Ukraine vil gøre NATO stærkere.

Begyndelsen på Ukraines faktiske tiltrædelse af NATO er en måde at bringe krigen til ophør på og sørge for, at den ikke udvides. "Strategisk usikkerhed" vil nemlig altid være en begrundelse for Rusland for at fortsætte angrebene i Ukraine.

De ukrainske borgere venter på konkrete resultater fra NATO-topmødet den 11.-12. juli i Vilnius. Tiden med garantier om, at NATO's dør står åben, er forbi. Det er nu tid til at træffe de beslutninger, der skal indlede processen med Ukraines tiltrædelse af NATO.

Rusland har altid været proaktiv. Landet har brugt krige og besættelse af fremmede områder til at stille det internationale samfund over for et fait accompli og tvinge det til at forene sig med den nye virkelighed. De demokratiske lande, som er med i NATO, bør endelig tage initiativ til at påbegynde denne proces. Vi har for længe taget sikkerhed for givet. Det er nødvendigt at tage ansvar for vores fælles fremtid.

EØSU

EØSU foretrækker en europæisk suverænitetetsfond frem for national støtte

I en sonderende udtalelse om 30-året for det indre marked støtter EØSU Kommissionens idé om en EU-fond, der samler ressourcer til investeringer i vigtige grønne teknologiprojekter, frem for en lempelse af konkurrencereglerne.

En lempelse af statsstøttere reglerne for at beskytte de europæiske industrier mod konkurrence fra USA som følge af loven om inflationsreduktion kan skabe asymmetrier mellem mere velstående medlemsstater som f.eks. Tyskland, der kan yde støtte til landets industrier, og medlemsstater med mindre økonomisk råderum, som ikke har råd til dette, understregede EØSU i en [ny udtalelse](#), som gør status over 30 år med det indre marked og ser frem mod dets fremtid.

"En europæisk suverænitetsskuffe er det bedste middel til at skabe et nyt momentum for den europæiske industripolitik og investeringer i grønne teknologier," sagde ordfører **Felipe Medina Martín** fra EØSU's Arbejdsgivergruppe, som også understregede, at der er behov for at revidere og reformere de nuværende statsstøtteregler.

"Der bør gøres grundige overvejelser om kriterierne for tildeling af statsstøtte samt deres virkning og nytteværdi," sagde ordføreren. "Vi ved, at nogle sektorer har været i stand til at drage fordel af statsstøtte og af undtagelser og fravigelser fra bestemmelserne om statsstøtte, mens andre ikke har. Dertil kommer ubalancerne mellem medlemsstaterne, og der er store forskelle i konkurrenceevnen inden for EU."

I EØSU's udtalelse fremhæves det, at det indre marked utvivlsomt har været en af EU's største politiske, økonomiske og sociale succeser, men at det skal forblive et projekt i konstant udvikling, som til stadighed tilpasses de skiftende vilkår og tager de udfordringer op, som ligger forude.

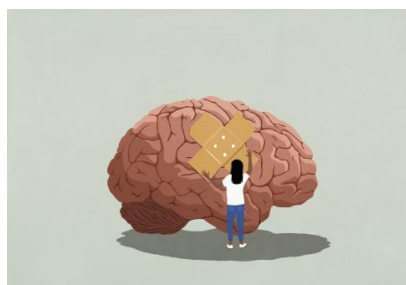
Blandt disse udfordringer bør der først og fremmest tages hånd om at sikre **åben strategisk autonomi**. Forsyning og handel, energi og kritiske råstoffer bør være topprioriteter, og aftaler med lande, der deler samme principper og værdier, er en af de metoder, som er værd at anvende i denne forbindelse.

I det indre marked peger EØSU på det bekymrende faktum, at **den største regelbyrde fortsat genereres på medlemsstatsniveau**, hvor nationale regler undertiden træder i kraft, inden der fremsættes EU-initiativer, hvilket forhindrer harmonisering og potentielt skaber forvridninger i det indre marked. Med henblik på at foregribe dette foreslår EØSU, at EU udarbejder lovgivning mere proaktivt og hurtigt.

Set ud fra arbejdstagernes perspektiv ser EØSU gerne, at foranstaltninger til fremme af virksomhedernes konkurrenceevne og bæredygtighed matches med foranstaltninger til beskyttelse af arbejdets kvalitet og sikring af borgernes rettigheder, forbrugerbeskyttelse og rimelige vilkår for mindre virksomheder.

"Verden er i forandring, og det paradigme, som har været anvendt til det indre marked i løbet af de seneste 30 år, skal også nødvendigvis ændres, sandsynligvis radikalt, hvis vi skal overvinde de nye geopolitiske udfordringer," understregede medordfører **Angelo Pagliara** fra EØSU's Arbejdstagergruppe. "Hvis vi skal sikre reel konkurrenceevne, er vi nødt til at bekæmpe al slags dumping – social dumping, skattemæssig dumping – kort sagt alle former for dumping. Det skal vi, fordi dumping er et redskab, som underminerer konkurrencen."

Denne paraflydttalelse vil blive fulgt op af udtalelser, som omhandler specifikke spørgsmål vedrørende det indre marked. (dm)

[EØSU efterlyser EU-lovgivning om forebyggelse af arbejdsrelaterede psykosociale risici](#)

På den internationale arbejdsmiljødag 2023 opfordrede Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg Den Europæiske Union til at vedtage bindende lovgivning for at forebygge psykosociale risici på arbejdspladsen. Der er stadig flere tegn på,

at usikre ansættelsesforhold har en betydelig indvirkning på arbejdstagernes mentale sundhed.

Den 27. april fremlagde EØSU sin udtalelse om [Usikre ansættelsesforhold og mental sundhed](#) under en debat med Spaniens statssekretær for arbejdsmarkeds- og socialøkonomi, **Joaquín Pérez Rey**.

Ordføreren for udtalelsen, **José Antonio Moreno Díaz**, gentog at usikre ansættelsesforhold med al tydelighed øger risikoen for forringelse af arbejdstagernes mentale sundhed, hvilket gør dette til et folkesundhedsproblem.

Usikre ansættelsesforhold – som dækker aspekter som jobusikkerhed, udnyttende midlertidige kontrakter, lange arbejdstider og manglende mulighed for at planlægge arbejdstiden – krænker arbejdstagernes grundlæggende rettigheder og skal udryddes og bekæmpes i alle dets former. Derfor har EØSU opfordret til vedtagelse af bindende lovgivning på EU-niveau samt til udvikling og modernisering af direktivet om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen (89/391/EØF).

"Vi er nødt til at have et arbejdsmiljø af høj kvalitet, som hverken fører til fysiske eller psykiske lidelser. Vi har brug for et særligt EU-direktiv om psykosociale risici," sagde **José Antonio Moreno Díaz**.

EØSU's formand, **Oliver Röpké**, erklærede: "Dette udvalg har engageret sig i at bidrage til fremme af EU's sociale dagsorden og til at opbygge et bæredygtigt og konkurrencedygtigt Europa, som er parat til det 21. århundrede. Det vil bl.a. sige anstændige arbejdsmarkedsforhold, støtte til inddragelse af arbejdstagerne og bekæmpelse af usikre ansættelsesforhold." (II)

[EU-handicapkortet til sikring af fri bevægelighed for personer med handicap](#)

EU-handicapkortet, som er en af de højeste prioriteter for handicapbevægelsen, vil gøre det muligt for personer med handicap at udøve deres grundlæggende ret til fri bevægelighed i EU på lige fod med personer uden handicap.

EØSU glæder sig over Kommissionens initiativ om at indføre et EU-handicapkort med henblik på at hjælpe mennesker med handicap med at færdes frit og slå sig ned, hvor de vil, i EU.

I en [udtalelse](#), som blev vedtaget på EØSU's plenarforsamling i april, advarede udvalget imidlertid om, at succes med et sådant kort kræver gensidig anerkendelse af handicap mellem EU-landene, hvilket der ikke er på nuværende tidspunkt og hindrer personer med handicap i at gøre brug af støtteforanstaltninger, når de rejser til andre lande. Dette er en grundlæggende krænkelse af deres frie bevægelighed, som er en af EU's kerneværdier.

Ordføreren for udtalelsen, **Ioannis Vardakastanis**, sagde: "Nu har vi første- og andenklassens EU-borgere. Førsteklassesborgerne er dem, som kan bevæge sig fra én medlemsstat til en anden for at rejse, arbejde eller studere eller for at slå sig ned i landet, og andenklassensborgerne er dem, som ikke kan. EU-handicapkortet vil nedbryde disse barrierer."

EØSU bemærkede i udtalelsen, at EU-handicapkortet har været en høj prioritet for handicapbevægelsen og noget, den længe har ønsket. Udvalget anbefaler, at kortet indføres gennem en forordning, da det er et mere hensigtsmæssigt instrument til at sikre en konsekvent og universel anvendelse og undgå forskelle i gennemførelsen på nationalt plan.

Der bør også træffes supplerende foranstaltninger for at sikre, at transport, tjenester og bygninger er tilgængelige for alle, og at de personlige oplysninger, kortet indeholder, er beskyttet af databeskyttelsesreglerne. På den måde vil kortet fungere som et EU-handicapkort.

EØSU mener, at kortet vil tvinge medlemsstaterne til at forbedre de nuværende systemer, som primært er baseret på en lægevidenskabelig tilgang til handicap, og tilpasse dem til de modeller, som følger FN's handicapkonvention (UNCRPD).

For at sikre at kortet bliver en succes, har EØSU opfordret til, at personer med handicap og deres organisationer inddrages i alle faser af kortets indførelse og under overvågningsprocessen.

Der anmodes i øvrigt også om en fysisk adskillelse af EU-handicapkortet og EU-parkeringskortet. Dette vil gøre det lettere for personer med handicap at navigere i transportsystemer og få adgang til offentlige tjenester. (II)

En effektiv social dialog kræver politisk vilje og engagement

EØSU kalder Kommissionens forslag til at styrke den sociale dialog i medlemsstaterne og EU for både rettidige og nødvendige, men efterlyser yderligere skridt. Der er brug for tiltag til at forbedre de nationale høringer af arbejdsmarkedets parter, den nationale og europæiske overenskomstdækning og gennemførelsen af aftaler mellem arbejdsmarkedets parter.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg bifalder Kommissionens nylige initiativ til at styrke og fremme den sociale dialog i EU. Udvalget har imidlertid gjort opmærksom på nogle spørgsmål, der skal tages op til behandling for at sikre en meningsfuld og effektiv social dialog på nationalt og europæisk plan.

I den [udtalelse](#), EØSU vedtog på sin plenarforsamling i april, analyserede udvalget Kommissionens nylige meddelelse om styrkelse af den sociale dialog og forslaget til Rådets henstilling om samme emne.

EØSU advarede mod at tage det for givet, at en social dialog munder ud i et positivt resultat, og anbefalede Kommissionen at se på vellykkede nationale, regionale og sektorspecifikke modeller og undersøge, hvorfor de er lykkedes.

"Med dens ambition om at styrke den sociale dialog bør Kommissionens initiativ hilses velkommen. Samtidig anbefaler vi i vores udtalelse yderligere tiltag, f.eks. når det kommer til at styrke den sociale trepartsdialog på nationalt plan, forbedre den kollektive overenskomstdækning og anvende Rådets direktiver til at

udarbejde klare regler for gennemførelsen af aftaler mellem arbejdsmarkedets parter", sagde ordfører for udtalelsen, **Pekka Ristelä**.

Efter EØSU's opfattelse skal en effektiv social dialog omfatte repræsentative og legitime arbejdsmarkedsparter med den nødvendige viden, tekniske kapacitet og rettidige adgang til oplysninger. Det kræver også politisk vilje og engagement at deltage i den. Det er nødvendigt at respektere arbejdsmarkedsparternes autonomi og rettigheder, herunder retten til foreningsfrihed og til kollektive overenskomstforhandlinger, og der er behov for en befordrende retlig og institutionel ramme.

"Vi mener, at den foreslåede henstilling er et egnet instrument til at understøtte processen, hvis den indeholder klare og effektive overvågningsbestemmelser som oprindeligt foreslået af Kommissionen. På baggrund af drøftelserne mellem medlemsstaterne forstår vi, at dette allerede fra begyndelsen ser ud til at være et problem. Henstillingens endelige tekst bliver en lakmusprøve på, om der er oprigtig politisk vilje til reelt at styrke processen," sagde medordfører **Maryia Mincheva**.

For at modvirke, at sociale trepartsdialoger i visse medlemsstater snarere bliver et spørgsmål om form end substans, foreslår EØSU at etablere en fælles effektiv ramme for inddragelse af arbejdsmarkedets parter på nationalt plan. Hvis arbejdsmarkedets parter ikke inddrages på en meningsfuld måde, anbefaler EØSU Kommissionen at gribe ind.

EØSU noterede sig, at den civile dialog, der involverer en bredere vifte af interessenter og et bredere udvalg af emner, er en særskilt proces. Denne sondring bør også foretages i forbindelse med støtten til kapacitetsopbygning for arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet. (II)

[EØSU ønsker et etisk og sikkert metavers for erhvervslivet og samfundet](#)

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin plenarforsamling i april en udtalelse om metaversets konsekvenser for samfundet. Udtalelsen understreger behovet for, at EU hurtigt tager fat på de muligheder og risici, der er forbundet med metaverset, for at sikre et inklusivt og sikkert virtuelt miljø.

Metaverset har allerede vist sit potentiale til at tilbyde omkostningseffektive løsninger, hurtigere produktion, forbedret kvalitet, risikoreduktion og øget effektivitet. Det virker også lovende med hensyn til at mindske miljøpåvirkningerne, da det giver mulighed for fjernarbejde og mindsker behovet for fysiske rejser og kulstofemissioner.

EØSU's ordfører for udtalelsen, **Martin Böhme**, understregede at "metaverset og de virtuelle verdener vil have en væsentlig indvirkning på vores liv. Der er muligheder forbundet hermed samt potentielle faldgruber, der skal foregribes."

Virtuelle verdener indebærer adskillige risici, navnlig for børn og sårbare grupper. Udvalget opfordrer platformssoperatørerne til at indføre strenge kontrolmekanismer til at filtrere og fjerne skadeligt indhold og sikkerhedsforanstaltninger for at forhindre chikane, misbrug og udnyttelse. Brugere bekymrer sig desuden også om bl.a. afhængighed, privatlivets fred og mental sundhed.

Den eksisterende lovgivning er måske ikke tilstrækkelig til at regulere de virtuelle verdener. EØSU opfordrer indtrængende EU-institutionerne til at sikre, at metaverset respekterer lovgivningen i den virkelige verden og beskatningsreglerne og tager hånd om dets særlige behov gennem nye tiltag.

I udtalelsen påpeges det, at det industrielle metavers rummer et betydeligt potentiale for europæiske virksomheder, der ønsker at optimere deres aktiviteter, indsamle data og forbedre deres resultater. Industrielle udfordringer omfatter behovet for en højere grad af accept af disse nye teknologier, omskoling af arbejdsstyrken og garanti for etiske og sikre oplevelser.

"Det kræver særlige kompetencer at opbygge metaverser til erhvervslivet, og Europa skal stræbe efter på ny at blive et attraktivt samfund for forskere for at være på forkant med udviklingen", sagde EØSU's medordfører **Hervé Jeannin**.

En anden udtalelse om metaverset er under udarbejdelse af EØSU med henblik på vedtagelse i anden halvdel af året. (gb)

Miljøvenlig transport skal være økonomisk acceptabel og samfundsmæssig mulig

Det kan godt lade sig gøre at opnå bæredygtig transport på længere sigt, men kun hvis borgerne, erhvervslivet og transportsektoren bakker om op to mål: at nedbringe CO₂-udledningen i transportsektoren med 90 % frem mod 2050 og at forpligte sig til at anvende de aftalte metoder og midler til at nå dette mål.

Sådan lød budskabet i den [EØSU-udtalelse](#), som er udarbejdet af **Stefan Back** og **Mateusz Szymański**, og som blev vedtaget på plenarforsamlingen den 27. april 2023.

For at nå målet om miljøvenlig transport på længere sigt skal "omstillingen være attraktiv og realistisk og dermed acceptabel for borgerne og erhvervslivet i tre henseender: økonomisk, samfundsmæssigt og i praksis," sagde **Stefan Back**.

"Det er den eneste måde, hvorpå vi kan få samfundet til at støtte aktivt op om omstillingen. I modsat fald risikerer vi ikke blot fiasko, men i værste fald social uro", tilføjede **Mateusz Szymański**.

EØSU mener mere specifikt, at omstillingen kun vil lykkes, hvis visse betingelser er opfyldt:

For det første skal virksomhederne føle, at de ikke bliver overbebyrdet med omkostninger, og at de bevarer deres konkurrenceevne, ikke kun inden for, men også uden for EU.

For det andet skal arbejdstagerne opleve omstillingen som acceptabel og have mulighed for at omstille sig til nye arbejdsvilkår på en samfundsmæssig acceptabel måde.

For det tredje skal borgerne i både byområder og landdistrikter kunne nyde godt af tilgængelighed og mobilitet til en rimelig pris og på gode generelle vilkår. (mp)

Det europæiske semester: bred høring af det organiserede civilsamfund fremhæver behovet for en gennemgribende reform

EØSU har gentaget sin opfordring til en revision af det europæiske semester og har efterlyst en EU-forordning, der gør det obligatorisk at inddrage civilsamfundet i processen.

I en udtalelse, der blev drøftet og vedtaget på plenarforsamlingen i april, understreger EØSU, at økonomiske reformer bør bygge på sociale faktorer og ikke længere kun på økonomiske indikatorer. Udvalget understreger endvidere, at processen med landespecifikke henstillinger også skal revideres for at tilskynde medlemsstaterne til at gå i spidsen med hensyn til at gennemføre dem.

Det europæiske semester er den årlige cyklus på seks måneder med økonomisk, social og finanspolitisk koordinering mellem medlemsstaterne og overvågning af de nationale genopretnings- og resiliensplaner. Semestret har spillet en vigtig rolle, siden det blev indført i 2011, men det har også udvist betydelige svagheder.

I denne udtalelse gentager EØSU sin opfordring til en reform af det europæiske semester for at gøre det mere gennemsigtigt og demokratisk, styrke inddragelsen af det organiserede civilsamfund og øge dets effektivitet. EØSU anbefaler:

- at revidere og supplere de eksisterende indikatorsystemer og bringe dem i overensstemmelse med hinanden, hvilket vil bidrage til at forbedre evalueringsprocedurene
- at lade de landespecifikke henstillinger, der er et af de vigtigste instrumenter i semestret, dække en periode på tre år med årlige evalueringer og revisioner og knytte deres gennemførelse og finansiering til EU-budgettet som det mest hensigtsmæssige incitament til at sikre deres gennemførelse
- at inddrage arbejdsmarkedets parter og civilsamfundets organisationer gennem en struktureret formel høringsprocedure og et specifikt organ, som er tildelt denne opgave juridisk. De eksisterende nationale økonomiske og sociale råd bør også spille en rolle i denne proces
- at fastlægge principperne for og de generelle karakteristika ved en struktureret og permanent inddragelse af det organiserede civilsamfund i de forskellige faser af det europæiske semester i en EU-forordning.

[Pressemeddelelse](#)

[Hele udtalelsen](#) (tk)

Ruslands handlinger i Ukraine bør behandles som et økocid i henhold til EU-retten

Krigen i Ukraine har forårsaget betydelige grænseoverskridende miljøskader, og det giver anledning til stor bekymring. EØSU opfordrer indtrængende til, at Ruslands handlinger bliver betragtet som en strafbar handling i henhold til EU-retten, og

understreger, at det er nødvendigt at beskytte miljøet for at værne om de grundlæggende rettigheder.

Ukraines økosystemer er blevet hårdt ramt med omfattende ødelæggelser af skove og forurening af luft og vand. Dette udgør en trussel mod landets rige biodiversitet, økosystemerne, menneskers sundhed og landbrugsproduktionen. EØSU har sammen med Europa-Parlamentet gjort sig til fortalere for, at økocid skal anerkendes som en strafbar handling i henhold til EU-retten for at holde Rusland ansvarlig og forebygge fremtidige miljøkatastrofer.

Ordfører **Ozlem Yildirim** sagde: "EØSU understreger, at det haster med at forbedre miljøbeskyttelsen, så man kan værne om de grundlæggende rettigheder i og uden for Den Europæiske Union, og dette behov skærpes af de voldsomme miljøødelæggelser som følge af krigen i Ukraine".

Udvalget efterlyser også handling med henblik på at dokumentere og måle disse konsekvenser, så man kan sikre retlig beskyttelse, drage de ansvarlige til ansvar og sørge for en retfærdig genopretning efter krigen i tråd med internationale standarder.

Retten til et sundt miljø er afgørende for borgernes sociale og økonomiske trivsel, da mange job er afhængige af et sundt klima. EØSU opfordrer indtrængende EU's medlemsstater og EU-institutionerne til at styrke de eksisterende retlige redskaber og bestræbelserne på at beskytte retten til et sundt miljø, navnlig i betragtning af økosystemernes skrøbelige tilstand, som konflikten i Ukraine i høj grad har synliggjort. (ks)

EØSU aflægger besøg i sydtysk foregangslandsby hvad bæredygtig energi angår

Medlemmerne oplevede på nært hold et sofistikeret økosystem, der beskytter miljøet, fremmer økonomisk succes, tilskynder til anvendelse af cirkulær økonomi i landbruget og fremmer social samhørighed.

Den 5. maj besøgte en delegation af medlemmer af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg Wildpoldsried, en landsby, der satser stort på bæredygtig energi i den tyske Allgäu-region.

Landsbyen er kendt for sin vellykkede indførelse af lokalt produceret vedvarende energi og indbyggernes stærke engagement.

EØSU's medlemmer var imponerede over landsbyens infrastruktur, som omfatter vindmøller, et biogasanlæg, et kraftvarmewærk med et lokalt varmenet og et solcelleanlæg med batteri.

Wildpoldsrieds innovative og bæredygtige tilgang er et glimrende eksempel på et sofistikeret økosystem, der beskytter miljøet, fremmer økonomisk succes, tilskynder til anvendelse af cirkulær økonomi i landbruget og fremmer social samhørighed gennem borgerdeltagelse.

Besøget var især interessant for EØSU, da udvalget rådgiver EU-institutionerne om civilsamfundsspørgsmål og søger at slå bro over kløften mellem samfundsmæssigt engagement og EU-politikker. (ks)

NYT FRA GRUPPERNE

[30 år med det indre marked: en kritisk gennemgang foretaget af EØSU](#)

Af Felipe Medina, medlem af EØSU's Arbejdsgivergruppe

EU fejrer 30 år med det indre marked, som giver borgerne mulighed for at studere, bo, handle og arbejde i et hvilket som helst EU-medlemsland, ved at sikre den frie bevægelighed for varer, tjenesteydelser, penge og personer. Det er ingen overdrivelse at sige, at det indre marked er kernen i EU - et enestående instrument, der har gjort det muligt at fjerne politiske, sociale og økonomiske grænser og flytte os i retning af europæisk medborgerskab og identitet.

De begivenheder, som EU - og resten af verden - har været udsat for gennem de seneste år, giver os anledning til at overveje, hvordan man kan skabe et indre marked, der er mere robust og mindre afhængigt af den omgivende verden. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg behandler dette emne i sin udtalelse [INT/1011 "30 år med det indre marked: Hvordan kan det indre markeds funktion forbedres?"](#), som blev vedtaget på plenarforsamlingen i april.

Ét nøgleord for EU's fremtid går igen i hele udtalelsen, nemlig konkurrenceevne. Der lægges i udtalelsen vægt på behovet for at skabe lige konkurrencevilkår for virksomhederne ved at "fremme vækst og fair konkurrence og skabe et erhvervsvenligt og socialt ansvarligt miljø". EØSU's største betænkelighed er problemerne forbundet med manglerne på det indre marked, som påvirker virksomhedernes konkurrenceevne og bæredygtighed.

Alle, der er involveret i at opbygge Den Europæiske Union, har et ansvar for at skabe opmærksomhed blandt de yngre generationer om betydningen af de skridt, der allerede er taget for at skabe det, vi har i dag. De har ligeledes en forpligtelse til at advare om de risici, som det indre marked står over for, og forsøge at fastlægge nogle retningslinjer for at overvinde dem og gøre fremskridt i retning af en mere solid og konsolideret fælles fremtid.

Læs hele artiklen på: <https://europa.eu/!PHpC3R>

Halvtreds års kamp for arbejdstagerne

Af EØSU's Arbejdstagergruppe

En stor del af medlemmerne af EØSU's Arbejdstagergruppe deltog i fejringen af 50-året for Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation (EFS).

Fejringen fandt sted fra den 23. til den 26. maj 2023 i Berlin, Tyskland, i forbindelse med EFS-kongressen.

De fleste af de fagforeninger, der er repræsenteret i EØSU's Arbejdstagergruppe, er medlemmer af EFS. Arbejdstagergruppen vil blandt sine prioriteter fortsat bygge videre på samarbejdet med EFS i de kommende år, da begge parter har været naturlige allierede gennem mange år i forbindelse med fremme og beskyttelse af arbejdstagernes interesser.

Arbejdstagergruppens medlemmer og dens nye formand, **Lucie Studničná**, deltog under kongressen i vigtige debatter om spørgsmål såsom fornyelse af fagforeningerne, arbejdsmarkedets fremtid og Europas fremtid. Spørgsmålet om det forestående EU-valg stod højt på dagsordenen: det er vigtigt at sikre koordinering mellem fagforeningerne og mellem Arbejdstagergruppen og EFS for at tilskynde vælgerne til at stemme på progressive demokrater i hele EU.

Andre vigtige spørgsmål, der blev drøftet, omfattede regulering af kunstig intelligens på arbejdspladsen, fuld gennemførelse af direktivet om ligeløn, sikring af en dobbelt omstilling, der er retfærdig for alle arbejdstagere, og forøgelse af medlemskabet af fagforeninger som et bolværk mod den voksende ydre højrefløj.

Under kongressen blev EFS's nye ledelse valgt. Der blev også vedtaget et manifest og et handlingsprogram for EFS for 2023-2027. (mg)

Lad os bruge erfaringen fra covid-19-pandemien til at opbygge modstandsdygtige og bæredygtige sundheds- og plejesystemer i EU

Af EØSU's Gruppe af civilsamfundsorganisationer

Sundhedspleje skal have mennesket i centrum og ses som en værdifuld social investering, ikke en "omkostning", lød konklusionen på en [konference](#), som EØSU's [Gruppe af civilsamfundsorganisationer](#) afholdt i Europahuset i Stockholm den 25. maj 2023.

For at gøre dette til virkelighed er vi nødt til at ændre vores tankegang, både socialt, økonomisk og politisk. EU's medlemsstater skal bygge videre på samarbejdet fra covid-19-pandemien og i fællesskab opbygge modstandsdygtige og bæredygtige sundheds- og plejesystemer, hvor ingen lades i stikken, og hvor plejepersonale, civilsamfundsorganisationer og frivillige anerkendes for deres arbejde.

Omkring 90 repræsentanter for civilsamfundet og forskellige institutioner på nationalt og europæisk plan deltog i konferencen.

Séamus Boland, formand for gruppen af civilsamfundsorganisationer, indledte konferencen ved at minde om, at det er EU-borgernes ret at kunne få sundhedspleje af høj kvalitet og til en rimelig pris. Séamus Boland mindede også om, at alle EU's medlemsstater med vedtagelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder i 2017 har erklæret sig enige i dette, og at borgerne ligeledes bakkede op om denne ret, da de i 2021 på konferencen om Europas fremtid opfordrede til at sikre "retten til sundhed". Séamus Boland understregede desuden, at det også med henblik på at kunne give de mest sårbare – det være sig ældre, unge eller personer med handicap – sundhedsydelser af høj kvalitet, er nødvendigt at opbygge modstandsdygtige og sundheds- og plejesystemer af en ordentlig kvalitet.

Lena Hallengren, medlem af den svenske rigsdag og tidligere svensk socialminister (2019-2022), reflekterede i sin tale over de foranstaltninger, som den svenske regering havde truffet som reaktion på pandemien. Om dem sagde hun: "De foranstaltninger, vi valgte at træffe i Sverige, blev i de internationale medier ofte betegnet som mærkelige. Men da folk holdt afstand og undgik offentlige steder, så vi, at foranstaltningerne virkede tilstrækkeligt effektivt. Da andre lande lukkede deres skoler ned, forblev vores åbne. For vi vidste, hvor vigtig skolen er for børns og unges opvækst, især for dem, der kommer fra dårlige kår."

Læs mere på vores [websted](#).

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

[EU's åbent hus-dag 2023: et varmt gensyn med de besøgende](#)

Hjemstedet for det organiserede civilsamfund i Europa åbnede endnu en gang dørene for besøgende på 65-året for dets oprettelse.

Efter tre år med onlinefejring af Europadagen bød EØSU igen besøgende velkommen i sine bygninger lørdag den 6. maj i forbindelse med den årlige interinstitutionelle åbent hus-dag.

Da 2023 markerer 65-året for oprettelsen af EØSU – hjemstedet for det organiserede civilsamfund i Europa – gav genåbningen af vores døre endnu større anledning til fejring.

Blandt de mange tilbud til de besøgende bød dagen fra kl. 10.00 til 18.00 på livemusik, digitale quizzes, et lykkehjul, en fiskedam, karikaturtegning, et børnehjørne, simulering af hurtigafstemning med medlemmer og speedchat med medlemmer og endda med EØSU's nye formand, som mødtes og talte med besøgende og

frivillige.

Næsten 2.300 gæster slog vejen forbi udvalget, deltog i aktiviteterne og underholdningen og nød godt af den gæstfrihed, som medlemmerne og de over 60 frivillige EØSU-ansatte udviste.

Se [billeder](#) fra dagen. (sp)

EØSU deltager i det Det Europæiske Ungdomsarrangement i Strasbourg

EØSU var vært for en workshop ved Det Europæiske Ungdomsarrangement i Strasbourg den 9. juni 2023

EØSU's workshop var en anledning til at præsentere anbefalingerne fra de elever, der deltog i EØSU's årlige flagskibsarrangement for unge, [Dit Europa, din mening!](#) (YEYS), som fandt sted den 23.-24. marts 2023.

To af YEYS-deltagerne præsenterede med støtte fra et EØSU-medlem ungdomsforsamlingens vinderforslag og så nærmere på mulighederne for at gennemføre dem i en åben debat med publikum.

Det Europæiske Ungdomsarrangement, som har fokus på ungdomspolitikker og initiativer til at nå ud til de unge, var endnu en lejlighed til at vise deltagerne af YEYS og unge generelt, at der bliver taget hensyn til deres mening på EU-niveau.

Læs mere om [YEYS og anbefalingerne fra arrangementet i 2023](#). (sp)

Teatergruppen Theatre Navpakys liveoptræden i EØSU er nu tilgængelig på video

Højdepunkterne i musikforestillingen "There, out of sight", som hyldede ukrainernes kamp for demokrati og frihed, blev optaget på video og kan nu ses på EØSU's hjemmeside.

Forestillingen, som blev opført af den polske teatergruppe Theatre Navpaky, hyldede de almindelige ukraineres heldtemod gennem sange om deres historier. Den bød på en samling af ni sange om unge i forskellige livssituationer i et setup, der afspejlede de aktuelle begivenheder i det krigshærgede Ukraine.

Tanken bag forestillingen var at vise, hvordan mennesker, der modigt kæmper for deres frihed, ikke er majestætiske bronzefigurer, men almindelige mennesker af kød og blod med deres egen hverdag og egne

glæder og problemer.

Forestillingen blev opført under det afsluttende møde for dette års "Dit Europa, din mening!", EØSU's årlige ungdomsarrangement, den 24. marts. Sangene blev sunget på ukrainsk med engelske undertekster.

Idéen med dette initiativ var fra EØSU's side at understrege, hvor vigtigt det er at lytte til de unge og at give udtryk for udvalgets støtte til og solidaritet over for det ukrainske folk i disse hårde tider.

[Se videoen](#) (dm)

20 km of Brussels 2023: EØSU tilsluttede sig EU-hold, der løb for at skaffe midler til menneskerettigheder

Søndag den 28. maj 2023 deltog udvalget sammen med de andre EU-institutioner, der løb for velgørenhed, i en af den belgiske hovedstads mest populære sportsbegivenheder, som blev afholdt

for 43. gang.

Arrangementet, som hylder breddeidrætten, samlede mere end 40.000 løbere og gående fra 89 forskellige lande.

EU-holdet skaffede midler til menneskerettighedsorganisationen Amnesty International.

EØSU's næstformand for kommunikation, **Laurențiu Plosceanu**, skød sammen med Europa-Parlamentet formand, **Roberta Metsola**, og Kommissionens repræsentant, **Stefaan De Rynck**, løbet i gang for den fjerde gruppe løbere.

Laurențiu Plosceanu fremhævede EU-institutionernes dynamiske tilstedeværelse ved arrangementet til støtte for demokrati og menneskerettigheder og beskrev menneskemængden som "en tsunami af 40.000 borgere, der løb for fred, demokrati, menneskerettigheder og EU-værdier".

Et 60-mand stærkt hold fra EØSU's sammenslutning af praktikanter deltog i løbet for at skaffe midler til krigsveteraner i Ukraine i samarbejde med NGO'en Promote Ukraine og National Council for Sports Rehabilitation. Midlerne vil blive anvendt til rehabiliteringsprogrammer.

Syndicat d'Initiative-Bruxelles Promotion 1886 stod bag arrangementet med deltagelse af den belgiske premierminister **Alexander De Croo**, som løb for Belgisk Røde Kors. (at)

Redaktør

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Bidragydere til denne udgave

Millie Tsoumani (mt)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Shah Parminder (sp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinering

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knobloch (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresse

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EØSU info udkommer ni gange om året i forbindelse med EØSU's plenarforsamlinger. EESC info er tilgængelig på 23 sprog.

EØSU info er ikke en officiel redegørelse for EØSU's arbejde. En sådan gives i EU-Tidende eller i andre af EØSU's udgivelser.

Gengivelse med kildehenvisning (EØSU info) er tilladt (med link til redaktøren).

07/2023